

Élő kövek

1 Péter 2,5

RÁKOSCSABA FŐPLÉBÁNIA HAVI LAPJA –XV/11. sz. 2016. Szent András hava

A PÁPAI BAZILIKÁKRÓL

Az Örök Városban van négy nagyobb pápai (*basilica maior*) bazilika: a méreteiben világelső **Szent Péter-**, a Legszentebb Üdvözítő és Keresztelő Szent János tiszteletére fölszentelt **Lateráni-**, a Havas Boldogasszony oltalmát élvező (első máriás) **Santa Maria Maggiore** (madzsore)- és a falakon kívüli **Szent Pál-bazilika**. A bazilika görög eredetű szó (*basziliké*), amely impozáns, királyi oszlopcsarnokos épületet jelöl. Az ókorban számos ilyen épületet emeltek mind vallásos, mind profán céllal. A bennük lévő pápai oltár fölé baldachinumot emeltek. E hónapban emlékezünk a Lateráni (9-én), a Szent Péter- és a Szent Pál-bazilika fölszentelésére (18-án).

Nagy Konstantin császár építtetett a Lateránban Keresztelő Szent János tiszteletére és a város mindenkori püspökének, a pápának főszékesegyházaul egy monumentális bazilikát, amelyet Szent I. Szilveszter pápa szentelte föl 324-ben. Ezt az évfordulót a XII. sz. óta november 9-én üli az egyház. A hozzáépült lateráni palotában székelték a pápák. A tűzvész, fosztogatás és földrengés sújtotta bazilikát XIII. Benedek pápa 1726-ban konzekráta újra, és november 9-ére tette a szentelés évfordulójának megünneplését. Ez a megemlékezés eredetileg Róma városának ünnepe volt, majd később –mivel ez a bazilika „**A Város és a Földkerekség minden templomának anyja és feje**”- tiszteletét az egész római katolikus egyházra kiterjesztették. Az ünnep kifejezésre juttatja az egységet és a szeretetet Péter apostol széke iránt, amely Antiochiai Szent Ignác tanúsága szerint „az egyetemes szeretetközösség élén áll”. Ez a bazilika a pápa katedrálisa, főszékesegyháza.

Már a XII. században megünnepezték a vatikáni Szent Péter-bazilika és az ostiai úton levő Szent Pál-bazilika fölszentelését. Az előbbit Szent I. Szilveszter, az utóbbit Szent Siricius pápa konzekráta. A századok folyamán többször tatarozták mindkét bazilikát. A Bramante és Michelangelo által fölépített új Szent Péter-bazilikát VII. Orbán pápa szentelte föl 1626. november 18-án. A falakon kívüli Szent Pál-bazilika 1823-ban leégett. Újjáépítésére a világ minden tájáról érkező adományokból kerülhetett sor. Boldog IX. Piusz pápa szentelte föl 1854. december 4-én. Ez a megemlékezés az újkorban az egész római szertartású (latin) egyházra kiterjedt. Amint augusztus 5-én, Havas Boldogasszonykor a római Santa Maria Maggiore (nagyobb Mária)-bazilika fölszentelésének évfordulóján az Istenszülőt ünnepejük, úgy november 18-án a két főapostolt, Szent Pétert és Pált tiszteljük.

A Róma városán kívül épült és a pápa által kitüntetett templomokat kis bazilika (*basilica minor*) néven említjük. Ilyen pl. az esztergomi, a pesti vagy a máriabesnyői. Az elnevezésekben különbséget teszünk: katedrális, azaz a püspök székesegyháza és a bazilika vagy dóm (ház) között. Ez utóbbiak nem föltétlenül székesegyházak is, de ha bennük van a püspök tanítószéke, görögül katedrája, akkor katedrálisok is.

NOVEMBERI ÜNNEPEK, EMLÉKNAPOK

Ezen a héten: 10-én, csütörtökön: Nagy Szent Leó pápa és egyháztanító.

Etruriában született, 440-ben lett pápa. A lelkek igaz pásztora és atyja, a hit épségének erősítője, az egyház egységének védelmezője volt. Erejéhez képest visszaszorította vagy mérsékelte a barbárok támadásait, amiért a „Nagy” melléknevet kiérdemelte. 461. november 10-én halt meg Rómában.

11-én, pénteken: Tours (túr)-i Szent Márton püspök.

A pannóniai Sabariában (ma Szombathely, és egyházmegyéjének védszentje) született 316 körül (1700 éve) pogány szülőktől. A keresztség fölvétele és a katonai pálya elhagyása után monostort alapított Galliában (Ligugé), ahol Szent Hiláriusz (Vidor) vezetésével szerzetes volt. Pappá szentelése után kevéssel Tours püspökévé választották. Más monostorokat is alapított, a papság műveltségét emelte és a szegényeknek hirdette az evangéliumot. Legendája megemlékezik arról, hogy püspökké választása előtt a libaólban húzta meg magát, ám annak lakói elárulták. Innen a Márton-napi libasült eredete. Amiens közelében egy koldusnak, akiben Krisztust látta, adta köpönyege felét. 397. november 8-án halt meg.

12-én, szombaton: Szent Jozafát vértanúpüspök.

1580 körül született Ukrajnában ortodox családba. Katolikus hitre térve belépett a baziliták rendjébe. Pappá szentelték, majd Polock püspökévé választották. Az egyház egységét munkálta. Ellenségei 1623. nov. 12-én ölték meg.

13-án, vasárnap: magyar mindenszentek.

Eredetileg november 6-án az egyházmegyei ereklyéket ünnepelték, majd 13-ára került mindazon szentek és boldogok, valamint életszentségben elhunyt ismeretlen személyek emléknapja, akik magyar földön születtek és éltek erényekben gazdagon. Ez a nap a Magyar Nyelv Napja is, amely anyanyelvünk alaposabb megismerésére és tudatosabb és helyesebb használatára és védelmére hív.

15-én, kedden: Nagy Szent Albert püspök és egyháztanító.

16-án, szerdán: Skóciai Szent Margit.

17-én, csütörtökön: Nagy Szent Gertrúd szűz.

18-án, pénteken: a római Szent Péter és Pál-bazilikák fölszentelési búcsúja.

19-én, szombaton: Árpád-házi Szent Erzsébet (Újtelepen templombúcsú).

20-án, vasárnap: Krisztus Király, az egyházi és az irgalmasság éve lezárása

21-én, hétfőn: Szűz Mária templomi bemutatása.

22-én, kedden: Szent Cecília mártírszűz.

23-án, szerdán: Szent I. Kelemen vértanúpápa és Szent Kolumbán apát.

24-én, csütörtökön: Dung-Lac Szent András és a vietnámi mártírok.

25-én, pénteken: Alexandriai Szent Katalin vértanúszűz.

27-én, vasárnap: advent és a 2017. egyházi év kezdete.

30-án, szerdán: Szent András apostol.

A HITTANI KONGREGÁCIÓ INSTRUKCIÓJA A KATOLIKUS TEMETÉSRŐL

Az öt pontból álló dokumentumot, amely október 25-én jelent meg, *Gerhard Ludwig Müller* bíboros, a Hittani Kongregáció prefektusa és *Luis Ladaria* érsek, titkár írta alá még 2016. augusztus 15-én. A dokumentum összefoglalja az érvényes gyakorlatot, és leszögezi, hogy a temetés legteljesebb formája az elföldelés, de megengedett a hamvasztás is, ugyanakkor mindkét eljárás csak temetőben vagy arra kijelölt kultikus helyen végezhető.

Az *Ad resurgendum cum Christo* (Hogy föltámadjunk Krisztussal) kezdetű instrukció első pontjában a Szent Tanítóhivatal 1963-as rendelkezésére hivatkozik: „Hűségesen őrizze meg a hívek holttesteinek eltemetésének szokásait.” A rendelkezés kimondja továbbá, hogy a hamvasztás önmagában nem ellenkezik a keresztény vallással, és nem lehet többé megtagadni a szentségeket azoktól, akik a hamvasztást kérik, amennyiben kérelmük alapja nem a keresztény dogmák tagadása. Ezt vette át az 1983-as kánonjogi kódex is *II. János Pál* pápa idején.

„Időközben a hamvasztás gyakorlata jelentősen elterjedt nem kevés nemzetnél, de ezzel egy időben elterjedtek olyan eszmék is, amelyek az egyház tanításával ellentétben állnak.” Ezen újabb jelenségek miatt a Hittani Kongregáció az Istentiszteleti Kongregációval, a Törvényszövegek Pápai Tanácsával, számos püspöki konferenciával és a keleti egyházak püspöki szinódusaival együtt alkalmasnak tartotta a jelen dokumentumot a közlésre, mégpedig azzal a céllal, hogy leszögezze a test eltemetésének tanbeli és lelkipásztori szempontjait, továbbá szabályokat állapítson meg a hamvasztás esetében a hamvak megőrzése kapcsán.

Az ősi keresztény hagyományt követve az egyház állhatatosan ajánlja, hogy az elhunytak testét temetőben vagy más szent helyen temessék el. Az Úr halálára, temetésére és föltámadására emlékezve mindenekelőtt az elföldelés –magyarul koporsós temetés- a legmegfelelőbb forma, amely kifejezi a test föltámadásába vetett hitet és reményt. A holtá eltemetésével az egyház megvallja a test föltámadásába vetett hitet, kiemelve az emberi test magasztos méltóságát. Nem megengedett semmiféle olyan szertartás, amely a halált torz módon értelmezi, pl. a személy teljes vagy végleges megsemmisülésének, a „természetanyával” vagy a világmindenséggel való végső egybeolvadásának, a reinkarnációs folyamat egyik állomásának vagy test „börtönéből” való végső megszabadulásnak tekinti. Ezenkívül a temetőben való temetkezés szokása megfelelően válaszol az elhunytakat övező vallásos érzületre, hiszen az elhunytak a keresztség révén a Szentlélek templomává váltak. A temetőbe temetés elősegíti továbbá az elhunytakra irányuló megemlékezést, az értük mondott imát a család és a keresztény közösség részéről, nem kevésbé a mártírok és a szentek tiszteletét. Az egyház továbbra is előnyben részesíti a test (koporsós) eltemetését, de nem tiltja a hamvasztást sem, ha a kérés nem áll ellentétben a keresztény tanítással. Végül előírja a dokumentum, hogy a halottak hamvait szabályszerűen kell őrizni, szent helyen: temetőben, templomban vagy az egyházi hatóság által e célra kijelölt helyen (urnatemető, kripta). A keresztények mindig óhajtottak emlékezni és imádkozni halottaikért, amelyre emlékeztet a megfelelő elhelyezés a szent helyek egyikén.

FŐPLÉBÁNIÁNK HIRDETÉSEI NOVEMBER 6-ÁN

(Évközi 32. vasárnap)

1./ **Csütörtökön** este 17 órakor újra indul a Farkas-házaspár **magyarságtörténeti előadásorozata**. **Szombat** este 19 órától egyórás **szentségimádásra** hívjuk és várjuk a híveket. **Jövő vasárnap** reggel 7 órakor **fatimai ájtatosság** lesz.

2./ **Két hét múlva**, november 19-én, **szombaton** de. 9 órától **őszi kertrendezésre** hívjuk a híveket; 20-án, Krisztus Király vasárnapján a régi képviselőtestületet várjuk a 10-es **hálaadó nagymisére**, majd egy rövid fogadásra a kórossal együtt; három **hét múlva**, 26-án, **szombaton** pedig a református közösségi házba, **Katalin-bálba** a 14-20 éves fiatalokat. Jegyek Kiss Zitánál válthatók 500 Ft-ért.

3./ Az ingyenes asztalon ma még hitet tehetünk aláírásunkkal a normális családkép mellett, a másikon pedig a rákoshegyieket segíthetjük hasonlóképpen a repülőtéri zajártalom elleni küzdelmükben.

4./ Már lehet miséket íratni jövőre, de vannak még szabad helyek ez évben is.

5./ Ma szeretettel kérjük bőkezű adományaitokat templomunk fönntartására.

MISEINTENCIÓK

Szombat 18 h +hívek; +nagyszülők **É**

ÉVKÖZI 32. VASÁRNAP: november 6.

8 h **Zs** Pro populo: élő és +híveink, élő és +adakozó jótévőink **É**

9 h **G** +Móricz Lajosné Mária **É**

10 h **Zs** +Pipás Ignác és neje Matild nagyszülők, vmint +Márta keresztanya **É**

11 h **G** Broda Ferenc és Lukács Jolán 50. hálaadó miséje aranyesküvővel **É**

12 h **G** *Fodor Martin keresztelője* **CS**

Kedd 18 h +hívek; ad int. ord. **CS**

Szerda 7 h +hívek; +Mészáros Edéné Klára OB. **É**; 13 h *szórása (köztem.)* **É**

Csütörtök 18 h +hívek; +Eszes Antal férj és édesapa (10. évf.) **É**

Péntek 7 h +hívek; **CS**

Szombat 15 h *Bejenaru Cristian és Tamas Catrina esküvője* **É**

18 h +hívek; +Erzsébet és +családtagok **É**

19-20 h *szentségimádás* **CS**

ÉVKÖZI 33. VASÁRNAP: magyar mindszent, a magyar nyelv napja; nov. 13.

7 h **H** *Fatimai ájtatosság* **CS**

8 h **G** +hívek, +rákoscsabai főplébánosok és káplánok **É**

9 h **G** +Ferenc férj és édesapa és +Ferenc fia **É**

10 h **Zs** A Sebestyén-család élő és +tagjai **É**

11 h **G** *Kopronczai Ábel keresztelője* **CS**

Kiadja a Rákoscsabai Főplébánia Bp. XVII. kerület Péceli út 229 Tel: 256-85-32

Megjelenik havonta Felelős kiadó: Galambossy Endre plébános atya

Szerkesztő: rakoscsaba.foplebania@gmail.com

rakoscsaba.plebania.hu